

PROPOSITIONES

(2)

Quæ damnatæ fuerunt

A felicitis recordationis

ALEXANDRO VII.

INNOCENTIO XI.

A C

ALEXANDRO VII.

~~~~~

Feria v. die 24. Septembr. 1665.

In Congregatione generali Sanctæ Romanæ, & Universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Montis-Quirinalis coram Sanctiss. D. N. D. Alexandro Divina Providentia Papa VII. ac Eminentissimis, & Reverendissimis DD. S. R. E. Cardinalibus in tota Republica Christiana adversus hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus a S. Sede Apostolica specialiter Deputatis.

SANCTISSIMUS D. N. audivit non sine magno animi sui mœrore, complures opiniones Christianæ disciplinæ relaxativas, & Animarum perniciem inferentes, partim antiquatas iterùm suscitari, partim noviter prodire; & summam illam luxuriantium ingeniorum licentiam in dies magis excre-

scere , per quam in rebus ad conscientiam  
pertinentibus modus opinandi irrepsit alie-  
nus omnino ab Evangelica simplicitate ,  
Sanctorumque Patrum doctrina, & quem si  
pro recta regula fideles in praxi sequerentur ,  
ingens eruptura esset Christianæ vitæ  
corruptela. Quare, ne ullo unquam tempo-  
re viam salutis, quam suprema veritas Deus,  
cujus verba in æternum permanent, arctam  
esse definivit , in animarum perniciem di-  
latari, seu verius perverti contingeret, idem  
Sanctissimus D. N. ut oves sibi creditas ab  
ejusmodi spatiosa , lataque, per quam itur-  
ad perditionem , via , pro pastoralis sollici-  
tudine in rectam semitam evocaret, earun-  
dem opinionum examen pluribus in Sacra  
Theologia Magistris, & deinde Eminentis-  
simis, & Reverendissimis DD. Cardinalibus  
contra hæreticam pravitatem Generalibus  
Inquisitoribus serio commisit: Qui tantum  
negotium strenuè aggressi, eique sedulo in-  
cumbentes , & maturè discussis usque ad  
hanc diem infrascriptis propositionibus ,  
super unaquaque ipsarum sua suffragia  
Sanctitatis Sux singillatim exposuerunt .

1 Homo nullo unquam vitæ suæ tem-  
pore tenetur elicere actum fidei , spei , &  
charitatis ex vi præceptorum divinorum  
ad eas virtutes pertinentium .

2 Vir equestris ad duellum provocatus  
potest illud acceptare, ne timiditatis notam

3 Sententia afferens, Bullam Cœnæ Iolum prohibere absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629. 18. Julii, in Consistorio Sacræ Congregationis Emin. Cardinalium visa, & tolerata est.

4 Prælati Regulares possunt in foro conscientiae absolvere quoscunque sæculares ab hæresi occulta, & ab excommunicatione propter eam incurfa.

5 Quamvis evidenter tibi constet Petrum esse hæreticum, non teneris denunciare, si probare non possis.

6 Confessarius, qui in Sacramentali Confessione tribuit Pœnitenti chartam postea legendam, in qua ad Venerem incitat, non censetur sollicitasse in Confessione; ac proinde non est denunciandus.

7 Modus evadendi obligationem denunciandæ sollicitationis est: Si sollicitatus confiteatur cum sollicitante, hic potest ipsum absolvere absque onere denunciandi.

8 Duplicatum stipendium potest Sacerdos pro eadem Missa licitè accipere, applicando petenti partem etiam specialissimam fructus ipsimet Celebranti correspondentem; idque post Decretum Urbani VIII.

9 Post Decretum Urbani potest Sacerdos, cui Missæ celebrandæ traduntur, per

alium satisfacere, collato illi minori stipendio, alia parte stipendii sibi retenta.

10 Non est contra iustitiam pro pluribus sacrificiis stipendium accipere, & sacrificium unum offerre: Neque etiam est contra fidelitatem, etiam si promittam promissione etiam iuramento firmata, danti stipendium, quodd pro nullo alio offeram.

11 Peccata in Confessione omissa, seu oblita ob instans periculum vitæ, aut ob aliam causam, non tenemur in sequenti Confessione exprimere.

12 Mendicantes possunt absolvere a casibus Episcopis reservatis, non obtenta ad id Episcoporum facultate.

13 Satisfacit præcepto annuæ Confessionis, qui confitetur Regulari Episcopo præsentato, sed ab eo injustè reprobato.

14 Qui facit Confessionem voluntariè nullam, satisfacit præcepto Ecclesiæ.

15 Iænitens propria auctoritate substituere sibi alium potest, qui loco ipsius poenitentiam adimpleat.

16 Qui beneficium curatum habent, possunt sibi eligere in Confessarium simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario.

17 Est licitum Religioso, vel Clerico, calumniatorem, gravia crimina de se, vel de sua Religione spargere minantem, occidere, quando alius modus defendendi non

suppetit , uti suppetere non videtur , si calumniator sit paratus , vel ipsi Religioso , vel ejus Religioni publicè , & coram gravissimis Viris prædicta impingere , nisi occidatur .

18 Licet interficere falsum Accusatorem , falsos Testes , ac etiam Judicem , a quo iniqua certò imminet sententia , si alia via non potest innocens damnum evitare .

19 Non peccat Maritus occidens propria auctoritate Uxorem in adulterio deprehensam .

20 Restitutio a Pio V. imposita Beneficiatis non recitantibus , non debetur in conscientia ante sententiam declaratoriam Judicis , eo quod sit pœna .

21 Habens Cappellaniam collativam , aut quodvis aliud Beneficium Ecclesiasticum , si studio litterarum vacet , satisfacit suæ obligationi , si Officium per alium recitet .

22 Non est contra justitiam , Beneficia Ecclesiastica non conferre gratis , quia collator conferens illa beneficia Ecclesiastica , pecunia interveniente , non exigit illam pro collatione Beneficii , sed veluti pro emolumento temporali , quod tibi conferre non tenebatur .

23 Frangens jejunium Ecclesiæ , ad quod tenetur , non peccat mortaliter , nisi ex contemptu , vel inobedientia hoc faciat .

puta, quia non vult se subjicere præcepto .

24 Mollities , sodomia , & bestialitas sunt peccata ejusdem speciei infimæ, ideoque sufficit dicere in Confessione , se procurasse pollutionem .

25 Qui habuit copulam cum soluta, satisfacit Confessionis præcepto, dicens: commisi cum soluta grave peccatum contra castitatem , non explicando copulam.

26 Quando litigantes habent pro se opiniones æquè probabiles , potest Judex pecuniam accipere pro ferenda sententia in favorem unius præ alio .

27 Si liber sit alicujus junioris, & moderni, debet opinio censeri probabilis, dum non constet , rejectam esse a Sede Apostolica tanquam improbabilem .

28 Populus non peccat, etiam si absque ulla causa non recipiat legem a Principe promulgatam .

Quibus peractis, dum similium Propositionum examini cura , & studium impenditur , interea idem Sanctissimus, rem accurè considerata , statuit, & decrevit, prædictas Propositiones , & unamquamque ipsarum , ut minimum, tanquam scandalosas, esse damnandas, & prohibendas ; sicut eas damnat , ac prohibet; ita ut quicumque illas, aut conjunctim, aut divisim docuerit, & defenderit, ediderit, aut de eis etiam diffusivè, publicè, aut privatim tractave-

rit , nisi forsan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem , a qua non possit ( præterquam in articulo mortis ) ab alio , quacumque etiam dignitate fulgente, nisi a pro tempore existente Romano Pontifice , absolvi .

Insuper districtè in virtute sanctæ obedientiæ , & sub interminatione Divini Judicii prohibet omnibus Christi-fidelibus cujuscumque conditionis, dignitatis , ac status, etiam speciali, & specialissima nota dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant .

*Joannes Lupus Sanctæ Romanæ , & Universalis Inquisitionis Not. &c.*

Loco ✠ Sigilli .

Anno a Nativitate D. N. Jesu Christi millesimo sexcentesimo sexagesimo quinto, Indictione tertia, die verò 2. mensis Octobris , Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris D. N. D. Alexandri, Divina Providentia Papæ VII. anno undecimo, supradictum Decretum affixum, & publicatum fuit ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis per me Carolum Melanum ejusdem Sanctiss. D. N. Papæ, & SS. Inquisitionis Curso-rem .

*In Congregatione generali Sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram Sanctissimo D.N. D. Alexandro Divina Providentia Papa VII. ac Eminentissimis, & Reverendissimis DD.S.R.E. Cardinalibus in tota Republica Christiana adversus hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus a S. Sede Apostolica specialiter Deputatis.*

**S**ANCTISSIMUS D.N. post latum Decretum die 24. Septembris proximè elapsi, quo viginti octo Propositiones damnatæ fuerunt, examinatis sedulò, & accuratè usq. ad hanc diem infra scriptis aliis, quadragessimum quintum numerum implentibus, per plures in Sacra Theologia Magistros, ac per Eminentissimos, & Reverendissimos DD. Cardinales adversus hæreticam pravitatem Generales Inquisitores, eorum suffragia singulatim super unaquaque ipsarum audivit.

**Propositio 29.** In die Jejunii, qui sæpiùs modicum quid comedit, etsi notabilem quantitatem in fine comederit, non frangit jejunium.

**30** Omnes officiales, qui in Republica corporaliter laborant, sunt excusati ab obligatione jejunii, nec debent se certificare, an labor sit compatibilis cum jejunio.



31 Excusantur absolutè a præcepto jejunii omnes illi, qui iter agunt equitando, utcumq; iter agunt, etiamsi iter necessarium non sit, & etiamsi iter unius diei conficiant.

32 Non est evidens, quod consuetudo non comedendi ova, & lacticinia in Quadragesima obliget.

33 Restitutio fructuum ob omissionem horarum suppleri potest per quascumque eleemosynas, quas antea Beneficiatus de fructibus sui beneficii fecerit.

34 In die Palmarum recitans officium Paschale, satisfacit præcepto.

35 Vnico officio potest quis satisfacere duplici præcepto pro die præsentis, & crastino.

36 Regulares possunt in foro conscientiae uti privilegiis suis, quæ sunt expressè revocata per Concilium Tridentinum.

37 Indulgentiæ concessæ Regularibus, & revocatæ a Paulo V. hodie sunt revalidatæ.

38 Mandatum Tridentini factum Sacerdoti sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali, confitendi quamprimum, est consilium, non præceptum.

39 Illa particula *quamprimum* intelligitur, cum Sacerdos suo tempore confitebitur.

40 Est probabilis opinio, quæ dicit, esse tantum veniale osculum habitum ob

delectationem carnalem, & sensibilem, quæ ex osculo oritur, secluso periculo consensus ulterioris, & pollutionis.

41 Non est obligandus concubinarium ad ejiciendam concubinam, si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum concubinarij, vulgo *regalo*, dum deficiente illo, nimis ægre ageret vitam, & aliæ epulæ tædio magno concubinarium afficerent; & alia formula nimis difficile inveniretur.

42 Licitum est mutuanti aliquid ultra sortem exigere, si se obliget ad non repetendam sortem usque ad certum tempus.

43 Annuum legatum pro Anima relictum nō durat plusquam per decem annos.

44 Quoad forum conscientiae, Reo correcto, ejusque contumacia cessante, cessant censuræ.

45 Libri prohibiti, donec expurgentur, possunt retineri, usque dum adhibita diligentia corrigantur.

Quibus maturè pensatis, idem Sanctissimus statuit, ac decrevit, prædictas Propositiones, & unamquamque ipsarum, ut minimum, tanquam scandalosas esse damnandas, & prohibendas, sicut eas damnat, ac prohibet: Itaut quicumque illas, aut conjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputativè, publicè, aut privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, ipso facto incidat in excom-

municationem , a qua non possit ( præterquam in articulo mortis ) ab alio quacumque etiam dignitate fulgente , nisi a pro tempore existente Romano Pontifice , absolvi .

Insuper districte in virtute sanctæ obedientiæ , & sub interminatione Divini Iudicii prohibet omnibus Christi fidelibus cujuscumque conditionis , dignitatis , ac status , etiam speciali , & specialissima nota dignis , ne prædictas opiniones , aut aliquam ipsarum ad praxim deducant .

*Joannes Lupus Sanctæ Romanæ , & Universalis Inquisitionis Not.*

Loco ✱ Sigilli .

Anno a Nativitate D.N. JESV Christi millesimo sexcentesimo sexagesimo sexto , Indictione quarta , die vero 13. mensis Martii , Pontificatus autem Sanctissimæ in Christo Patris D. N. D. Alexandri , Divina Providentia Papæ VII. anno undecimo , supradictum Decretum affixum , & publicatum fuit ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum , Cancellariæ Apostolicæ , ac in acie Campi Floræ , ac in aliis locis solitis , & consuetis Urbis per me Carolum Melanum ejusdem SS. D. N. Papæ , & Sanctiss. Inquisitionis Cursorem .

Feria v. die 2. Martii 1679.

*In generali Congregatione Sanctæ Romanæ, & Universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Vaticano coram Sanctissimo D. N. D. Innocentio Divina Providentia Papa XI. ac Eminentissimis, & Reverendissimis Dominis S.R.E. Cardinalibus in tota Republica Christiana contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus a Sancta Sede Apostolica specialiter Deputatis.*

**S**ANCTISSIMUS D. N. INNOCENTIUS PAPA XI. prædictus, ovium sibi a Deo creditarum salutis sedulo incumbens, & salubre opus in segregandis noxiis doctrinarum pascuis ab innoxiiis a fel. record. Alexandro VII. Prædecessore suo inchoatum, prosequi volens, plurimas propositiones partim ex diversis vel libris, vel thesibus, seu scriptis excerptas, & partim noviter adinventas, Theologorum plurium examini, deinde Eminentissimis, & Reverendissimis Dominis Cardinalibus contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus, subjecit. Quibus propositionibus sedulo, & accurate sæpius discussis, eorundem Eminentissimorum Cardinalium, & Theologorum votis per Sanctitatem Suam auditis: Idem Sanctissimus D. N. re postea maturè considerata, statuit, & decrevit pro nunc sequentes

propositiones , & unamquamque ipsarum , sicut jacent , ut minimum tamquam scandalosas, & in praxi perniciosas, esse damnandas , & prohibendas , sicuti eas damnat, & prohibet . Non intendens tamen Sanctitas Sua per hoc Decretum alias propositiones in ipso non expressas , & Sanctitati Suae quomodolibet , & ex quacumque parte exhibitas , vel exhibendas ullatenus approbare .

1 Non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti relicta tutiore, nisi id vetet lex , conventio, aut periculum gravis damni incurrendi . Hinc sententia probabilis tantum utendum non est in collatione Baptismi , Ordinis Sacerdotalis , aut Episcopalis .

2 Probabiliter existimo , Judicem posse judicare juxta opinionem etiam minus probabilem .

3 Generatim, dum probabilitate , sive intrinseca, sive extrinseca, quantumvis tenui , modò a probabilitatis finibus non exeat , consili aliquid agimus , semper prudenter agimus .

4 Ab infidelitate excusabitur Infidelis, non credens, ductus opinione minus probabili .

5 An peccet mortaliter , qui actum dilectionis Dei semel tantum in vita eliceret,

6 Probabile est, nè singulis quidem rigorosè quinquenniis per se obligare præceptum charitatis erga Deum .

7 Tunc solùm obligat , quando tenemur justificari , & non habemus aliam viam , qua justificari possumus .

8 Comedere , & bibere usque ad satietatem ob solam voluptatem non est peccatum , modò non obsit valetudini , quia licitè potest appetitus naturalis suis actibus frui .

9 Opus Conjugii ob solam voluptatem exercitum omni penitus caret culpa , ac defectu veniali .

10 Non tenemur proximum diligere actu interno , & formali .

11 Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos .

12 Vix in Secularibus invenies , etiam in Regibus superfluum statui . Et ita vix aliquis tenetur ad eleemosynam , quando tenetur tantùm ex superfluo statui .

13 Si cum debita moderatione facias , potes absque peccato mortali de vita alicujus tristari , & de illius morte naturali gaudere , illam inefficaci affectu petere , & desiderare ; non quidem ex displicentia personæ , sed ob aliquod temporale emolumentum .

14 Licitum est absoluto desiderio cupere mortem Patris , non quidem , ut malum

patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirum ei obventura est pinguis hæreditas.

15 Licitum est filio gaudere de patricidio Parentis a se in ebrietate perpetrato propter ingentes divitias inde ex hæreditate consecutas.

16 Fides non censetur cadere sub præceptum speciale, & secundum se.

17 Satis est actum fidei semel in vita elicere.

18 Si a potestate publica quis interrogetur, fidem ingenuè confiteri, ut Deo, & fidei gloriosum consulo; tacere, ut peccaminosum per se, non damno.

19 Voluntas non potest afficere, ut assensus fidei in se ipso sit magis firmus, quam mereatur pondus rationum ad assensum impellentium.

20 Hinc potest quis prudenter repudiare assensum, quem habebat supernaturalem.

21 Assensus fidei supernaturalis, & utilis ad salutem stat cum notitia solum probabili revelationis; immò cum formidine, qua quis formidet, ne non sit locutus Deus.

22 Non nisi fides unius Dei necessaria videtur necessitate medii, non autem explicita Remuneratoris.

23 Fides latè dicta ex Testimonio Creaturarum, similivè motivo ad justificationem sufficit.

24 Vocare Deum in Testem mendacii levis non est tanta irreverentia , propterquam velit , aut possit damnare hominem.

25 Cum causa licitum est jurare sine animo jurandi , sive res sit levis , sive gravis .

26 Si quis , vel solus, vel coram aliis , sive interrogatus, sive propria spontè , sive recreationis causa, sive quocumque alio fine juret, se non fecisse aliquid, quod reverà fecit ; intelligendo intra se aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam viam ab ea, in qua fecit , vel quodvis aliud additum verum ; revera non mentitur , nec est perjurus .

27 Causa justa utendi his amphibologiis est , quoties id necessarium , aut utile est ad salutem corporis , honorem , res familiares tuendas , vel ad quemlibet alium virtutis actum , itaut veritatis occultatio censeatur tunc expediens , & studiosa .

28 Qui mediante commendatione, vel munere, ad Magistratum, vel Officium publicum promotus est , poterit cum restrictione mentali præstare juramentum, quod de mandato Regis a similibus solet exigi , non habito respectu ad intentionem exigentis , quia non tenetur fateri crimen occultum .

29 Vrgens metus gravis est causa justa Sacramentorum administrationem simulandi .



30 Fas est viro honorato occidere in-  
vaforem , qui nititur calumniam inferre ,  
si aliter hæc ignominia vitari nequit; idem  
quoque dicendum, si quis impingat alapam,  
vel fuste percutiat , & post impactam ala-  
pam , vel ictum fustis fugiat .

31 Regulariter occidere possum furem  
pro conservatione unius aurei .

32 Non solum licitum est defendere  
defensione occisiva, quæ actu possidemus ;  
sed etiam ad quæ jus inchoatum habemus,  
& quæ nos possessuros speramus .

33 Licitum est tam hæredi , quàm le-  
gatario contra injustè impediētem, ne vel  
hæreditas adeatur , vel legata solvantur, se-  
taliter defendere, sicut & jus habenti in Ca-  
thedram , vel Præbendam, contra eorum  
possessionem injustè impediētem .

34. Licet procurare abortum antè ani-  
mationem foetus, ne Puella deprehensa gra-  
vida occidatur , aut infametur .

35 Videtur probabile omnem foetum,  
quamdiù in utero est , carere anima ratio-  
nali , & tunc primùm incipere eandem ha-  
bere cum paritur , ac consequenter dicen-  
dum erit in nullo abortu homicidium com-  
mitti .

36 Permissum est furari, non solum in  
extrema necessitate , sed etiam in gravi .

37 Famuli , & famulae domesticæ pos-  
sunt occultè heris suis surripere ad com-

pensandam operam suam , quam majorem  
judicant salario , quod recipiunt .

38 Non tenetur quis sub pœna peccati  
mortalis restituere quod ablatum est per  
pauca furta , quantumcumque sit magna  
summa totalis .

39 Qui alium movet , aut inducit ad  
inferendum grave damnum tertio , non te-  
netur ad restitutionem istius damni illati .

40 Contractus Mohatra licitus est etiam  
respectu ejusdem Personæ , & cum contra-  
ctu retrovenditionis præviè inito , cum in-  
tentione lucri .

41 Cùm numerata pecunia pretiosior  
sit numeranda , & nullus sit , qui non ma-  
joris faciat pecuniam præsentem , quàm  
futuram , potest creditor aliquid ultrà for-  
tem a mutuuario exigere , & eo titulo ab  
usura excusari .

42 Usura non est , dum ultrà sortem  
aliquid exigitur , tamquam ex benevolen-  
tia , & gratitudine debitum , sed solùm si  
exigatur tamquam ex justitia debitum .

43 Quidni non nisi veniale sit detra-  
hentis auctoritatem magnam sibi noxiam  
falso crimine elidere ?

44 Probabile est non peccare mortali-  
ter , qui imponit falsum crimen alicui , ut  
suam justitiam , & honorem defendat. Et si  
hoc non sit probabile , vix ulla erit opinio  
probabilis in Theologia .

45 Dare temporale , pro spirituali non est simonia , quando temporale non datur tamquam pretium , sed dumtaxat tamquam motivum conferendi , vel efficiendi spirituale , vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali , aut è contra .

46 Et id quoque locum habet , etiam si temporale sit principale motivum dandi spirituale ; immò etiam si sit finis ipsius rei spiritualis , sic ut illud pluris æstimetur , quam res spiritualis .

47 Cùm dixit Concilium Tridentinum : *Eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare , qui , nisi quos digniores , & Ecclesiæ magis utiles , ipsi judicaverint , ad Ecclesias promovent ;* Concilium , vel primò videtur per hoc digniores non aliud significare velle , nisi dignitatem eligendorum , sumpto comparativo pro positivo , vel secundò locutione minùs propria ponit digniores , ut excludat indignos , non verò dignos ; vel tandem loquitur tertio , quando fit concursus .

48 Tam clarum videtur , fornicationem secundùm se nullam involvere malitiam , & solum esse malam , quia interdicta , ut contrarium omninò rationi dissonum videatur .

49 Mollities jure naturæ prohibita non est . Unde si Deus eam non interdixisset ,

sæpè esset bona , & aliquando obligatoria sub mortali .

50 Copula cum conjugata, consentiente marito, non est adulterium ; adeoque sufficit in confessione dicere, se esse fornicatum .

51 Famulus , qui submissis humeris scienter adjuvat herum suum ascendere per fenestras ad stuprandum virginem , & multoties eidem subservit, deferendo scalam , aperiendo januam , aut quid simile cooperando ; non peccat mortaliter , si id faciat metu notabilis detrimenti , puta ne a Domino malè trahatur , ne torvis oculis aspiciatur , ne domo expellatur .

52 Præceptum servandi festa non obligat sub mortali ; seposito scandalo, si absit contemptus .

53 Satisfacit præcepto Ecclesiæ de audiendo Sacro , qui duas ejus partes , immò quatuor simul a diversis Celebrantibus audit .

54 Qui non potest recitare Matutinum , & Laudes , potest autem reliquas Horas , ad nihil tenetur , quia major pars trahit ad se minorem .

55 Præcepto Communionis annuæ satisficit per sacrilegam Domini manducationem .

56 Frequens Confessio, & Communio, etiam in his , qui gentiliter vivunt, est no-

57 Probabile est, sufficere attritionem naturalem, modò honestam.

58 Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.

59 Licet sacramentaliter absolvere dimidiatè tantùm confessos ratione magni concursus Pœnitentium, qualis, v. g. potest contingere in die magnæ alicujus festivitatis, aut Indulgentiæ.

60 Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, Naturæ, aut Ecclesiæ, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda, nec differenda absolutio; dummodò ore proferat, se dolere, & proponere emendationem.

61 Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere, quinimmodò directè, & ex proposito quærit, aut ei se ingerit.

62 Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis, aut honesta non fugiendi occurrit.

63 Licitum est quærere directè occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, vel temporali, nostro, vel proximi.

64 Absolutionis capax est homo quantumvis laboret ignorantia Mysteriorum Fidei,

dei , & etiam si per negligentiam , etiam culpabilem , nesciat Myſterium Sanctiſſimæ Trinitatis , & Incarnationis Domini Noſtri Jeſu Chriſti .

65 Sufficit illa Myſteria ſemel crediſſe .

Quicumque autem cujuſvis conditionis , ſtatus , & dignitatis , illas , vel illorum aliquam conjunctim , vel diviſim defendit , vel ediderit , vel de eis diſputative publicè , aut privatim tractaverit , vel prædicaverit , niſi forſan impugnando , ipſi facto incidat in excommunicationem lata ſententiæ , a qua non poſſit ( præterquam in articulo mortis ) ab alio quacumque etiam dignitate fulgente , niſi pro tempore exiſtente Romano Pontifice , abſolvi .

Inſuper diſtrictè in virtute Sanctæ Obedientiæ , & ſub interminatione Divini Judicii prohibet omnibus Chriſti-fidelibus cujuſcumque conditionis , dignitatis , & ſtatus , etiam ſpeciali , & ſpecialiſſima nota dignis , ne prædictas opiniones , aut aliquam ipſarum ad praxim deducant .

Tandem , ut ab injuriſis contentionibus Doctores , ſeu Scholaſtici , aut alii quicumque impoſterum ſe abſtineant , & upaci , & charitati conſulatur , idem Sanctiſſimus in virtute Sanctæ Obedientiæ eis præcipit , ut tam in libris imprimendis ,

manuscriptis , quàm in Thesibus , Disputationibus , ac Prædicationibus caveant ab omni censura ; & nota , necnon a quibuscumque conviciis contra eas propositiones , quæ adhuc inter Catholicos hinc inde controvertuntur , donec a S. Sede recognitæ super iisdem propositionibus iudicium proferatur .

*Franciscus Riccardus Sanctæ Romanæ , &  
Universalis Inquisitionis Notarius .*

*Loco ✠ Sigilli .*

*Præmissum Decretum fuit publicatum 4.  
Martii 1679.*

~~~~~  
Feria IV. die 18. Novembr. 1682.

*In Congreg. Gen. S. Rom. & Univ. Inquis. habita
in Conventu S. M. super Minervam coram
Em. & Reverendiss. DD. S. R. E. Cardinalib.
in tota Republica Christiana contra hereticam
pravitatem Generalib. Inquisitorib. a S.
Sede Apostolica specialiter deputatis .*

PRævia matura consultatione DD. Consultorum facta fuit discussio sequentis propositionis: *Scientia ex confessione acquisita uti licet , modò fiat sine directâ , aut indirectâ revelatione , & gravamine pœnitentis , nisi aliud multò gravius ex non usu sequatur : in cujus comparatione prius meritò contemnatur . addita deinde explicatione , sive limitatione , quod sit intelligenda de usu scientiæ ex confessione acquisita cum gravamine pœni-*

tentis seclusa quacunque revelatione; atque in casu, quo multò gravius gravamen ejusdem poenitentis ex non usu sequeretur; & statuerunt dictam propositionem, quatenus admittit usum dictæ scientiæ cum gravamine poenitentis, omnino prohibendam esse, etiam cum dicta explicatione, sive limitatione; & præsentì decreto prohibent, ne quis ultra audeat talem doctrinam publicè, aut privatim docere, aut defendere, sub poenis arbitrio S. Congregationis infligendis: mandantes etiam universis Sacramenti poenientiæ Ministris, ut ab ea in praxim deducenda prorsus abstineant.

Franciscus Riccardus S. Rom. et Univ. Inqu. Not.

Loco † Sigilli.

Premissum Decretum fuit publicatum die 5. Decembr, 1682.



Feria v. die 21. Augusti 1690.

In Congreg. Gen. S. Rom. & Univ. Inquis. habita in Palatio Apost. Montis Quirinalis coram SS. D. N. Alexandro Div. Prov. PP. VIII. &c.

Sanctissimus D. N. Alexander Papa VIII. non sine magno animi sui mœrore audivit duas Theses, seu Propositiones, unam denuò, & in majorem Fidelium perniciem suscitari, alteram de novo erumpere: Et cum sui Pastoralis Officii munus sit, Oves sibi creditas è noxiis pascui avertere, & ad salutaria semper dirigere

di-

dictarum Thesium , sive Propositionum
examen pluribus in Sacra Theologia Ma-
gistris , & deinde Eminentissimis, & Reve-
rendissimis DD. Cardinalibus contra Hæ-
reticam pravitatem Generalibus Inquisito-
ribus sedulo commisit , qui pluries re ma-
ture discussa infrascriptis Thesisibus , seu
propositionibus super unaquaque ipsarum
sua suffragia Sanctitati Suæ singillatim ex-
posuerunt .

I. *Bonitas objectiva consistit in convenien-
tia objecti cum natura rationali : Formalis ve-
ro in conformitate actus cum regula morum :
Ad hoc sufficit , ut actus moralis tendat in fi-
nem ultimum interpretative -- HVNC HOMO
NON TENETVR AMARE , NEQVE IN
PRINCIPIO , NEQVE IN DECVRSV VI-
TÆ SVÆ MORALIS .*

II. *Peccatum philosophicum , seu morale
est actus humanus disconveniens naturæ ratio-
nali , & rectæ rationi . Theologicum vero , &
mortale est transgressio libera Divinæ legis .
Philosophicum quantumvis grave in illo , qui
Deum , vel ignorat , vel de Deo actum non co-
gitat , est grave peccatum , sed non est offensa
Dei , neque peccatum mortale dissolvens ami-
citiam Dei , neque æterna pœna dignum .*

Quibus peractis , Sanctissimus omnibus
plene , & mature consideratis , primam
Thesem, seu Propositionem declaravit hæ-
reticam , & uti talem damnandam , & pro-

hibendam esse , sicuti damnat , & prohibet
sub Censuris , & pœnis contra Hæreticos ,
& eorum fautores in Jure expressis: Secun-
dam Thesem , seu Propositionem declara-
vit scandalosam , temerariam , piarum au-
rium offensivam , & erroneam , & uti ta-
lem damnandam , & prohibendam esse ;
sicuti damnat , & prohibet , itaut quicum-
que illam docuerit , defenderit , ediderit ,
aut de ea etiam disputaverit publice , seu
privatim tractaverit , nisi forsan impugnan-
do , ipso facto incidat in Excommunicatio-
nem , a qua non possit (præterquam in
articulo mortis) ab alio quacumque etiam
Dignitate fulgente , nisi a pro tempore exi-
sente Romano Pontifice absolvi . Insuper
districte in virtute Sanctæ Obedientiæ , &
sub interminatione Divini Judicii prohi-
bet omnibus Christifidelibus cujuscumque
conditionis , Dignitatis , ac Status , etiam
specialis , & specialissima nota dignis , ne
prædictam Thesem , seu propositionem ad
praxim deducant .

Alexander Speronus S. Rom. & Univ. Inqu. Not.
Loco † Sigilli .

*Die 24. Augusti 1690. supradictum Decre-
tum affixum , & publicatum fuit ad valvas Ba-
silicæ Principis Apostolorum , Palatii S. Officii ,
in acie Campi Floræ , ac aliis locis solitis , &
consuetis Urbis per me Franciscum Perinum SS.
D. N. Papæ , & Sanctiss. Inquisitionis Cursorem.*

Feria v. die 7. Decembris 1690.

*In Congr. Gen. S. Rom. & Univ. Inquis. habita in
Palatio Apost. Montis Quirinalis, coram SS.
D.N. Alexandro Div. Prov. P.P. VIII. ac &c.*

SANCTISSIMUS D.N. Alexander Divina Pro-
videntia Papa VIII. prædictus : Pro
pastorali cura Ovium a CHRISTO Domi-
no sibi commissa de earum salute sollici-
tus, ut inoffenso gradu per rectas semitas
possint incedere, & pascua nimium perni-
ciosa in pravis doctrinis exhibita vitare,
unius supra triginta Propositionum exa-
men pluribus in Sacra Theologia Magi-
stris, & deinde Eminentissimis, ac Reve-
rendissimis DD. Cardinalibus contra Hæ-
reticam pravitatem Generalibus Inquisito-
ribus commisit, qui tantum negotium dili-
genter aggressi, eique sedulo, ac pluries in-
cumbentes, super unaquaque ipsarum sua
suffragia Sanctitatis Suæ singillatim detule-
runt.

Propositiones autem sunt infrascriptæ, v3.

1 **I**N statu naturæ lapsæ ad peccatum
formale, & demeritum sufficit illa
libertas, qua voluntarium, ac liberum fuit
in causa sua, peccato originali, & liberta-
te Adami peccantis.

2 Tamen si detur ignorantia invincibi-
lis juris naturæ, hæc in statu naturæ lapsæ
operantem ex ipsa, non excusat a peccato
formali.

3 Non licet sequi opinionem, vel inter probabiles probabilissimam.

4 Dedit semetipsum pro nobis oblationem Deo, non pro solis Electis, sed pro omnibus, & solis Fidelibus.

5 Pagani, Iudæi, Hæretici, alique hujus generis nullum omnino accipiunt a Jesu Christo influxum, adeoque hinc recte inferes in illis esse voluntatem nudam, & inermem, sine omni gratia sufficienti.

6 Gratia sufficiens statui nostro, non tam utilis, quam perniciosa est, sic ut proinde merito possimus petere, a gratia sufficienti *Libera nos Domine.*

7 Omnis humana actio deliberata, est Dei dilectio, vel mundi: si Dei, Charitas Patris est: si mundi, concupiscentia carnis, hoc est, mala est.

8 Necessè est infidelem in omni opere peccare.

9 Re vera peccat, qui odio habet peccatum mere ob ejus turpitudinem, & inconvenientiam cum natura rationali, sine ullo ad Deum offensum respectu.

10 Intentio qua quis detestatur malum, & prosequitur bonum, mere ut Cœlestem obtineat gloriam, non est recta, nec Deo placens.

11 Omne quod non est ex Fide Christiana supernaturali, quæ per dilectionem operatur, peccatum est.

Quan-

12 Quando in magnis peccatoribus deficit omnis amor, deficit etiam Fides; & etiamsi videantur credere, non est Fides Divina, sed humana.

13 Quisquis etiam æternæ mercedis intuitu Deo famulatur, charitate si caruerit, vitio non caret; quoties intuitu licet beatitudinis operatur.

14 Timor gehennæ non est supernaturalis.

15 Atterritio, quæ gehennæ, & poenarum metu concipitur, sine disfectione benevolentiae Dei, propter se, non est bonus motus, ac supernaturalis.

16 Ordinem præmittendi satisfactionem absolutioni, induxit, non politia, aut institutio Ecclesiæ, sed ipsa Christi lex, & præscriptio naturæ rei id ipsum quodammodo dictante.

17 Per illam praxim mox absolvendi, ordo poenitentiae est inversus.

18 Consuetudo moderna quoad administrationem Sacramenti Poenitentiae, etiamsi eam plurimorum hominum sustentet auctoritas, & multi temporis durabilitas confirmet, nihilominus ab Ecclesia non habetur pro usu, sed abusu.

19 Homo debet agere tota vita poenitentiam pro peccato originali.

20 Confessiones apud Religiosos factæ, pleræque, vel sacrilogæ sunt, vel invalidæ.

21 Parochianus potest suspicari de Mendicantibus, qui Eleemosynis communibus vivunt, de imponenda nimis levi, & incongrua Pœnitentia, seu satisfactione, ob quæstum, seu lucrum subsidii temporalis.

22 Sacrilegi sunt judicandi, qui jus ad Communionem percipiendam prætentunt, antequam condignam de delictis suis pœnitentiam egerint.

23 Similiter arcendi sunt a Sacra Communionem, quibus non dum inest amor Dei purissimus, & omnis mixtionis expertus.

24 Oblatio in Templo, quæ fiebat a B.V.M. in die Purificationis suæ per duos pullos Columbarum, unum in holocaustum, & alterum pro peccatis, sufficienter restantur, quod indiguerit purificatione, & quod filius, qui offerebatur, etiam macula Matris maculatus esset, secundum verba legis.

25 Dei Patris sedentis Simulacrum nefas est Christiano in Templo collocare.

26 Laus quæ defertur Mariæ, ut Mariæ, vana est.

27 Valuit aliquando Baptismus sub hac forma collatus; *In nomine Patris, &c.* prætermisiss illis, *Ego te Baptizo*.

28 Valet Baptismus collatus a Ministro qui omnem ritum externum, formamque baptizandi observat, intus vero in corde suo apud se resolvit, *Non intendo facere, c.*
quod fecit Ecclesia

29 Futilis & toties convulsa est assertio de Pontificis Romani supra Concilium Occumenicum auctoritate, atque in fidei quæstionibus decernendis infallibilitate.

30 Ubi quis invenerit doctrinam in Augustino clarè fundatam, illam absolute potest tenere, & docere, non respiciendo ad ullam Pontificis Bullam,

31 Bulla Urbani VIII. *In eminenti*, est subreptitia.

Quibus mature consideratis idem Sanctissimus statuit, & decrevit 31. supradictas Propositiones tanquam temerarias, scandalosas, male sonantes, injuriosas, Hæresi proximas, Hæresim sapientes, erroneas, Schismaticas, & Hæreticas respectivè, esse damnandas, & prohibendas, sicut eas damnat, & prohibet, itaut quicumque illas, aut conjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputative, publice, aut privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem, a qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio quacumque etiam dignitate fulgente, nisi a pro tempore existente Romano Pontifice, absolvi.

Insuper districtè in virtute sanctæ obedientiæ, & sub interminatione Divini Judicii prohibet omnibus Christi fidelibus, cujuscumque conditionis, dignitatis, &

status, etiam specialis, & specialissima nota dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

Non intendit tamen Sanctitas Sua per hoc Decretum alias Propositiones in majori numero ultra supradictas 31. jam exhibitas, & in hoc Decreto non expressas approbare.

*Alexander Speronus S. Rom. &
Universalis Inquisitionis Nor.*

Loco * Sigilli.

Premissum Decr. fuit publicat. 20. Dec. 1690.

A P P E N D I X

Quæsnellianarum Thesium a felic. record. CLEMENTE PP. XI. profligatarum, ex Constitut. *Unigenitus Dei Filius*, datam die 8. Septembr. 1713.

Quid aliud remanet anima, quæ Deum, atque ipsius gratiam amisit, nisi peccatum, & peccati consecutiones, superba paupertas, & segnis indigentia, hoc est generalis impotentia ad laborem, ad orationem, & ad omne opus bonum?

2 Jesu Christi gratia, principium efficax boni cujuscunque generis, necessaria est ad omne opus bonum; absque illa, non solum nihil fit, sed nec fieri potest.

3 In vanum Domine præcipis, si tu ipse non das, quod præcipis.

4 Ita Domine; Omnia possibile sunt ei, cui omnia possibile facis, eadem operando in illo.

5 Quando Deus non emollit cor per interiore unctiōem gratiæ suæ, exhortationes, & gratiæ exteriores non inserviunt, nisi ad illud magis obdurandum.

6 Discrimen inter Fædus Judaicum, & Christianum est, quod in illo Deus exigit fugam peccati, & implementum legis a peccatore, relinquendo illum in sua impotentia: in isto vero Deus Peccatori dat, quod jubet, illum sua gratia purificando.

7 Quæ utilitas pro homine in veteri fædere, in quo Deus illum reliquit ejus propriæ infirmitati, imponendo ipsi suam legem? Quæ vero felicitas non est admitti ad fædus, in quo Deus nobis donat, quod petit a nobis?

8 Nos non pertinemus ad novum fædus, nisi in quantum participes sumus ipsius novæ gratiæ, quæ operatur in nobis id, quod Deus nobis præcipit.

9 Gratia Christi est gratia suprema, sine qua confiteri Christum nunquam possumus, & cum qua nunquam illum abnegamus.

10 Gratia est operatio manus Omnipotentis Dei, quam nihil impedire potest, aut retardare.

11 Gratia non est aliud, quam voluntas Omni-

2 Omnipotentis Dei, jubentis, & facientis, quod jubet.

12 Quando Deus vult salvare animam, quocumque tempore, quocumque loco effectus indubitabilis sequitur voluntatem Dei.

13 Quando Deus vult animam salvam facere, & eam tangit interiori gratiæ suæ manu, nulla voluntas humana ei resistit.

14 Quantumcumque remotus a salute sit peccator obstinatus, quando Jesus se ei videntem exhibet lumine salutari suæ gratiæ, oportet, ut se dedat, accurrat, sese humiliet, & adoret Salvatorem suum.

15 Quando Deus mandatum suum, & suam æternam locutionem comitatur unione sui Spiritus, & interiori vi gratiæ suæ, operatur illa in corde obedientiam, quam petit.

16 Nulla sunt illecebræ, quæ non cedant illecebris gratiæ, quia nihil resistit Omnipotenti.

17 Gratia est vox illa Patris, quæ homines interius docet, ac eos venire facit ad Jesum Christum; quicumque ad eum non venit, postquam audiit vocem exteriorem Filii, nullatenus est doctus a Patre.

18 Semen verbi, quod manus Dei irrigat, semper affert fructum suum.

19 Dei gratia nihil aliud est, quam ejus omnipotens voluntas; hæc est idea, quam Deus ipse Nobis tradidit in omnibus suis Scripturis.

20 Vera gratia idea est, quod Deus vult sibi a nobis obediri, & obeditur; imperat, & omnia fiunt; loquitur tanquam Dominus, & omnia sibi submissa sunt.

21 Gratia Jesu Christi est gratia fortis, potens, suprema, invincibilis, utpote quæ est operatio voluntatis Omnipotentis, sequela, & imitatio operationis Dei incarnantis, & resuscitantis Filium suum.

22 Concordia omnipotentis operationis Dei in corde hominis, cum libero ipsius voluntatis consensu, demonstratur illico nobis, in incarnatione, veluti in fonte, atque Archetypo omnium aliarum operationum misericordiae, & gratiæ, quæ omnes ita gratuita, atque ita dependentes a Deo sunt, sicut ipsa originalis operatio.

23 Deus ipse nobis ideam tradidit omnipotentis operationis suæ gratiæ, eam significans per illam, qua Creaturas e nihilo producit, & mortuis reddit vitam.

24 Iusta idea, quam Centurio habet de Omnipotentia Dei, & Iesu Christi, in sanandis corporibus solo motu suæ voluntatis, est imago ideæ, quæ haberi debet de omnipotentia suæ gratiæ in sanandis animabus a cupiditate.

25 Deus illuminat animam, & eam sanat, ac corpus sola sua voluntate; jubet, & ipsi obtemperatur.

26 Nullæ dantur gratiæ, nisi per Fidem.

27 Fides est prima gratia, & fons omnium aliarum.

28 Prima gratia, quam Deus concedit Peccatori, est peccatorum remissio.

29 Extra Ecclesiam nulla conceditur gratia.

30 Omnes, quos Deus vult salvare per Christum, salvantur infallibiliter.

31 Desideria Christi semper habent suum

effectum; pacem intimo cordium infert, quando eis illam optat.

32 Iesus Christus se morti tradidit ad liberandū pro semper suo sanguine Primogenitos, idest Electos, de manu Angeli exterminatoris.

33 Proh quantum oportet bonis terrenis, & sibi metipsi renunciasse, ad hoc ut quis fiduciam habeat sibi, ut ita dicam, appropriandi Christum Iesum, ejus amorem, mortem, & mysteria, ut facit Sanctus Paulus dicens: Qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.

34 Gratia Adami non producebat nisi merita humana.

35 Gratia Adami est sequela creationis, & erat debita naturæ sanæ, & integræ.

36 Differentia essentialis inter gratiam Adami, & statum innocentia, ac gratiam Christianam est, quod primam unusquisque in propria persona recepisset; ista vero non recipitur, nisi in persona Iesu Christi resuscitati, cui nos uniti sumus.

37 Gratia Adami, sanctificando illum in semetipso, erat illi proportionata: Gratia Christiana nos sanctificando in Iesu Christo, est omnipotens, & digna Filio Dei.

38 Peccator non est liber, nisi ad malum, sine gratia Liberatoris.

39 Voluntas, quam gratia non prævenit, nihil habet luminis, nisi ad aberrandum, ardoris, nisi ad se precipitandum, virium, nisi ad se vulnerandum; Est capax omnis mali, & incapax ad omne bonum.

40 Sine gratia nihil amare possumus, nisi ad nostram condemnationem.

41 Omnis cognitio Dei, etiam naturalis,

etiam in Philosophis Ethnicis, non potest venire nisi a Deo, & sine gratia non producit, nisi presumptionem, vanitatem, & oppositionem ad ipsum Deum, loco affectuum adorationis, gratitudinis, & amoris.

42 Sola gratia Christi reddit hominem aptum ad Sacrificium Fidei; sine hoc nihil, nisi impuritas, nihil, nisi indignitas.

43 Primus effectus gratiae baptismatis est facere, ut moriamur peccato; adeo ut spiritus, cor, sensus non habeant plus vitæ pro peccato, quam homo mortuus habeat pro rebus Mundi.

44 Non sunt, nisi duo amores, unde voluntiones, & actiones omnes nostræ nascuntur; Amor Dei, qui omnia agit propter Deum, quemque Deus remuneratur, & Amor, quo nos ipsos, ac Mundum diligimus, qui quod ad Deum referendum est, non refert, & propter hoc ipsum fit malus.

45 Amore Dei in corde Peccatorum non amplius regnante, necesse est, ut in eo carnalis regnet cupiditas, omnesque actiones ejus corrumpat.

46 Cupiditas, aut Charitas, usum sensuum bonum, vel malum faciunt.

47 Obedientia legis profluere debet ex fonte; & hic fons est Charitas. Quando Dei amor est illius principium interius, & Dei gloria ejus finis, tunc purum est, quod apparet exterius; alioquin non est, nisi hypocrisis, aut falsa justitia.

48 Quid aliud esse possumus, nisi tenebræ,

nisi aberratio, & nisi peccatum sine Fidei lumine, sine Christo, & sine Charitate.

49 Ut nullum peccatum est sine amore nostri, ita nullum est opus bonum sine amore Dei.

50 Frustrâ clamamus ad Deum, Pater mi: si spiritus Charitatis non est ille, qui clamat.

51 Fides justificat, quando operatur; sed ipsa non operatur, nisi per Charitatem.

52 Omnia alia salutis media continentur in fide, tanquam in suo germine, & semine; Sed hæc fides non est absque amore, & fiducia.

53 Sola Charitas Christiano modo facit (actiones Christianas) per relationem ad Deum, & Jesum Christum.

54 Sola Charitas est, qua Deo loquitur, eam solam Deus audit.

55 Deus non coronat, nisi Charitatem, qui currit ex alio impulsu, & ex alio motivo, in vanum currit.

56 Deus non remunerat nisi Charitatem, quoniam Charitas sola Deum honorat.

57 Totum deest Peccatori, quando ei deest spes, & non est spes in Deo, ubi non est amor Dei.

58 Nec Deus est, nec religio, ubi non est Charitas.

59 Oratio Impiorum est novum peccatum, & quod Deus illis concedit, est novum in eos iudicium.

60 Si solus supplicii timor animat pœnitentiam, quò hæc est magis violenta, eo magis ducit ad desperationem.

61 Timor nonnisi manum cohibet ; cor autem tandiū peccato addicitur , quandiū ab amore iustitiæ non ducitur .

62 Qui a malo non abstinere , nisi timore pænæ ; illud committit in corde suo , & jam est Reus coram Deo .

63 Baptizatus adhuc est sub lege sicut Iudeus , si legem non adimpleat , aut adimpleat ex solo timore .

64 Sub maledicto legis , nunquam fit bonum , quia peccator sive faciendo malum , sive illud nonnisi ob timorem evitando .

65 Moyses , Propheta , Sacerdotes , & Doctores legis mortui sunt , absque eo quod ullum Deo dederint filium , cum non effecerint nisi mancipia per timorem .

66 Qui vult Deo appropinquare , nec debet ad ipsum venire cum brutalibus passionibus , neque adduci per instinctum naturalem , aut per timorem , sicuti bestia , sed per fidem , & per amorem sicuti filii .

67 Timor servilis non sibi repræsentat Deum , nisi ut Dominum durum , imperiosum , injustum , intractabilem .

68 Dei Bonitas abbreviavit viam salutis claudendo totum in Fide , & precibus .

69 Fides , usus , augmentum , & præmium Fidei , totum est donum puræ liberalitatis Dei .

70 Nunquam Deus affligit innocentes ; & afflictiones semper serviunt , vel ad puniendum peccatum , vel ad purificandum Peccatorem .

71 *Homo ob sui conservationem potest sese dispensare ab ea lege, quam Deus condidit propter ejus utilitatem.*

72 *Nota Ecclesie Christianae est, quod sit Catholica, comprehendens, & omnes Angelos Caeli, & omnes Electos, & justos terrae, & omnium Saeculorum.*

73 *Quid est Ecclesia, nisi cætus Filiorum Dei manentium in ejus sinu, adoptatorum in Christo, subsistentium in ejus persona, redemptorum ejus sanguine, viventium ejus spiritu, agentium per ejus gratiam, & expectantium gratiam futuri Saeculi.*

74 *Ecclesia, sive integer Christus. Incarnatum Verbum habet ut Caput, omnes vero Sanctos ut membra.*

75 *Ecclesia est unus solus homo, compositus ex pluribus membris, quorum Christus est Caput, vita, subsistentia, & persona; Unus solus Christus, compositus ex pluribus Sanctis, quorum est Sanctificator.*

76 *Nihil spatiosius Ecclesia Dei, quia omnes Electi, & Justi omnium Saeculorum illam componunt.*

77 *Qui non ducit vitam dignam Filio Dei, & membro Christi, cessat interius habere Deum pro Patre, & Christum pro Capite.*

78 *Separatur quis a Populo Electo, cujus figura fuit Populus Judaicus, & Caput est ejus Christus, tam non vivendo secundum Evangelium, & quam non credendo Evangelio.*

79 *Utile, & necessarium est omni tempore, omni loco, & omni personarum generi studere, & cognoscere spiritum, Pietatem, & Mysteria Sacra Scripturae.*

80 *Lectio Sacra Scripturae est pro omnibus.*

81 *Obscuritas Sancta verbi Dei non est Laicis ratio dispensandi se ipsos ab ejus lectione.*

82 *Dies Dominicus a Christianis debet sanctificari lectionibus pietatis, & super omnia Sanctarum Scripturarum. Damnosum est velle Christianum ab hac lectione retrahere.*

83 *Est illusio sibi persuadere, quod notitia Mysteriorum Religionis non debeat communicari feminis, lectione Sacrorum librorum. Non ex feminarum simplicitate, sed ex superba Virorum scientia, ortus est scripturarum abusus, & natae sunt haereses.*

84 *Abripere è Christianorum manibus novum Testamentum, seu eis illud clausum tenere, auferendo eis modum illud intelligendi, est illis Christi os obturare.*

85 *Interdicere Christianis lectionem Sacra Scripturae, praesertim Evangelii, est interdicere usum luminis filiis lucis, & facere ut patiantur speciem quamdam excommunicationis.*

86 *Eripere simplici Populo hoc solatium, jungendi vocem suam voci totius Ecclesiae, est usus contrarius praxi Apostolicae, & intentioni Dei.*

87 *Modus plenus sapientia, lumine, & Charitate, est dare animabus tempus portandi cum*

humilitate , & sentiendi statum peccati , pe-
tendi spiritum pœnitentiæ , & contritionis , &
incipiendi , ad minus , satisfacere iustitiæ Dei ,
antequam reconcilientur .

88 Ignoramus quod sit peccatum , & vera
pœnitentiæ , quando volumus statim restitu-
i possessioni bonorum illorum , quibus nos pecca-
tum spoliavit , & detrectamus separationis
istius ferre confusionem .

89 Quartus decimus gradus conversionis
Peccatoris est , quod , cum sit iam reconciliatus ,
habet ius assistendi Sacrificio Ecclesiæ .

90 Ecclesiæ auctoritatem excommunicandi
habet , ut eam exerceat per primos Pastores de
consensu , saltem præsumpto , totius Corporis .

91 Excommunicationis iniustæ metus , nun-
quam debet nos impedire ab implendo debito
nostro : Nunquam eximus ab Ecclesiæ , etiam
quando hominum nequitia , videmur ab ea ex-
puli , quando Deo , Jesu Christo , atque ipsi Ec-
clesiæ per Charitatem affixi sumus .

92 Pati potius in pace excommunicationem ,
& anathema iniustum , quàm prodere verita-
tem , est imitari Sanctum Paulum : tantùm ab-
est , ut sit erigere se contra Auctoritatem , aut
scindere unitatem .

93 Jesus quandoque sanat vulnera , quæ
præceptis Primorum Pastorum festinatio infligit ,
sinè ipsius mandato ; Jesus restituit , quod ipsi
inconsiderato Zelo rescindunt .

94 Nihil pejorem de Ecclesiæ opinionem in-

gerit ejus inimicis , quàm videre illic dominatum exerceri supra fidem fidelium , & foveri divisiones propter res , quæ n. c. fidem ledunt , nec mores .

95. Veritates eo devenerunt , ut sint lingua quasi peregrina plerisque Christianis , & modus eas prædicandi est veluti idioma incognitum : aded remotus est a simplicitate Apostolorum , & supra communem captum fidelium ; Neque satis advertitur , quod hic defectus sit unum ex signis maximè sensibilibus senectutis Ecclesiæ , & iræ Dei in filios suos .

96. Deus permittit , ut omnes Potestates sint contrariæ Prædicatoribus veritatis , ut ejus victoria attribui non possit , nisi Divina gratia .

97. Nimis sæpè contingit membra illa , quæ magis sanctè , ac magis strictè unita Ecclesiæ sunt , respici , atque tractari tanquam indigna , ut sint in Ecclesiâ , vel tanquam ab ea separata ; sed Justus vivit ex fide , & non ex opinione hominum .

98. Status persecutionis , & pœnarum , quas quis tolerat , tanquam Hæreticus , flagitiosus , & impius , ultima plerumque probatio est , & maximè meritoria , utpotè quæ facit hominem magis conformem Jesu Christo .

99. Pervicacia , præventio , obstinatio in nolendo , aut aliquid examinare , aut agnoscere se fuisse deceptum , mutant quotidie quoad multos in odorem mortis id , quod Deus in sua Ecclesiâ posuit , ut in ea esset odor vitæ . V. G. bonos libros , instructiones , sancta exempla , &c.

100 *Tempus deplorabile , quo creditur honorari Deus , persequendo veritatem , ejusque discipulos. Tempus hoc advenit Haberi , & tractari a Religionis Ministris , tanquam , impium , & indignum omni commercio cum Deo , tanquam membrum putridum , capax corrumpendi omnia in societate Sanctorum , est hominibus piis morte corporis mors terribilior . Frustrà quis sibi blanditur de suarum intentionum puritate , & Zelo quodam Religionis , persequendo flamma , ferroque viros probos , si propria passione est excæcatus , aut abreptus aliena , propterea quod nihil vult examinare . Frequenter credimus sacrificare Deo Impium , & sacrificamus Diabolo Dei Servum .*

101 *Nihil spiritui Dei , & doctrinæ Jesu Christi magis opponitur , quam communia facere juramenta in Ecclesiâ , quia hoc est multiplicare occasiones pejerandi , laqueos tendere infirmis , & idiotis , & efficere , ut nomen , & veritas Dei aliquando deserviant consilio Impiorum .*

EPISTOLA *Encyclica* SS. D. N. BE-
NEDICTI PP. XIV. *ad Archiepisco-
pum Compostella inserta in literis
Encyclicis ejusd. Summi Pontificis ad
Patriarchas, Primates, Metropolita-
nos, Archiepiscopos & Episcopos uni-
versos, quæ incipit: Libentissimè
quidem. Dat. ex Arce Castri Gan-
dulphi die 10. Junii 1745.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

*Venerabilis Frater, salutem, & Apostolicam
Benedictionem.*

SI Fraternitas Tua secum reputabit, quod
gravissimis, & maximis curis prope-
modum obruamur, quantumque, hoc præ-
sertim difficillimo tempore, prorsus Nos
teneat imposita tenuitati Nostræ sollicitu-
do omnium Ecclesiarum, non sane mira-
bitur, tamdiu sibi procrastinatum fuisse re-
sponsum ad eas Literas, quibus Apostolica
auctoritate dissolvendas rogasti obortas in
Hispania disputationes aliquas e duabus
nostris Epistolis ad omnes Episcopos supe-
rioris anni 1741. 30. Maii, & 22. Augusti,
quibus intra legitimos fines coercuimus
invalescentem Ecclesiastici Jejunii relaxa-
tionem. Potius tibi in mentem veniet co-
gitare de singulari nostro in religiosissimam
Hispanam Ecclesiam amore, unde Nos;

immensa licet rerum mole fatigatos, ad expediendum sibi in omni sua perplexitate salutis iter opem nostram præsto habet. Quamquam igitur, dum prænuntiatas Constitutiones edidimus, non aliud propositum Nobis fuerit, ac refrænare paucorum nimis ingenio fidentium Theologorum licentiam, qui opinionum novitate gaudent: nec otium, nec animus Nobis fuerit definire quidquid subtili indagatione deduci possit ex proposita a Nobis jejunandi regula; tamen eximia Paterna charitate complectimur aded observantissimos Romanæ Sedis Hispanos, tantique facimus obsecrationes tuas, ut occurrere anxietati vestræ libenter adjecerimus animum, & Nos ipsi quæstiones abs te propositas dirimendas constituerimus. Sic autem se habent.

I. *Utrum, quæ in antedictis nostris Literis in forma Brevis de unica comestione, & de epulis non permiscendis præscribuntur, sub gravi etiam præcepto prohibeantur?*

Respondemus: Concedentes facultatem vescendi carnibus tempore vetito, sub gravi teneri easdem facultates non aliter dare, quam geminis hisce adjectis conditionibus, videlicet unice in diem comestionis, & non permiscendarum epularum. Eos verò, qui hujusmodi facultatibus utuntur, sub gravi ad binas ipsas conditiones implendas obligari.

II. *An ii, quibus concessum est vesci carnibus,*

possunt in vespertina refectiuncula ea quantitate
carnis vesci, quæ jejunantibus permittitur.

Respondemus: Non licere, sed opus ha-
bere eo cibo, eaque uti portione, quibus utun-
tur homines jejunantes rectæ, & meticolosæ
conscientiæ.

III. An qui jejunii tempore vesci carnibus
permittuntur, & unica comessatione uti debent,
horam jejunantibus præscriptam servare opus
habeant? Edicimus, observandam iis esse.

IV. Quanam sint epulæ licitæ, quæ vetan-
tur cum interdictis conjungi.

Respondemus: Epulas licitas pro iis, quib-
us permissum est carnes comedere, esse carnes
ipsas: epulas interdictas esse pisces, adeoque
utrumque simul adhiberi non posse. Piscibus
tamen edendis non interdicuntur ii, quibus da-
tar tantum facultas adhibendi ova, et lacticia.

V. An præceptum de utroque epularum genere
non miscendo dies quoque Dominicos Quadrage-
simales complectatur? Affirmatur complecti.

VI. Utrum hæc lex ad eos quoque perti-
neat, qui ex Bulla Cruciatæ edere possunt ova,
& lacticia?

Rescribimus: Nihil in prænunciatis nostris
Apostolicis literis statutum esse, quod respiciat
gratiosum Cruciatæ Diploma. Quare qui eo
gaudent, illius tenorem stricte, & considerate
perpendant, ex ejusque sententia se gerant. Ca-
veant autem, ne inani quapiam excusatione sese
solutos esse arbitrentur præscriptis ibi legibus.

VII. *Utrum memorata duo præcepta urgeant extra Quadragesimam.*

Respondetur: *Urgere extra Quadragesimam utrumque præceptum: illud scilicet unica comestionis cum reliquis legibus in secundo, & tertio ad hæc postulata responso expressis: & alterum non permiscendi epulas licitas cum interdittis, ut in quarto postulato definitum est.*

Habeas, Venerabilis Frater, penitus explicatum quidquid apud Vos ex nostris sæpius nuncupatis Apostolicis literis dubitationem attulisse scribis. Qua quidem in re laudavimus consilium tuum interrogandæ **Supremæ Romanæ Sedis**, ut libero, & non vacillanti gressu ad oves sana doctrina imbuendas incedere Pastores queant: in istoque tuo suscepto consilio agnovimus Hispanam Religionem, nihil sibi tutum, nisi e Divi Petri Cathedra acceptum, reputantem; qua splendidissima gloria tantum nomen, & incorruptæ Fidei fructum Hispania sibi peperit. Cavendum autem Vobis est (idque plurimum ad te pertinet, qui illustris Archiepiscopi, & Inquisitoris geris præcipuum munus) ne in expendendis Apostolicæ Sedis Constitutionibus pro nimia exhauriendi argumenti sollicitudine nullus fiat differendi, ambigendique modus. Sedula deinde opera conferenda, ut istiusmodi dubia, quæ facile, pro ingeniorum varietate, disputando emergunt, penitus

hitus inter vos dirimantur, ne diuturna
unquam disceptatione fluctuent animi,
præsertim cum Constitutiones ipsæ Apo-
stolicæ scopum, quo tendunt, apertè de-
monstrent, & illuc promptè dirigi potest
quidquid dubitando intorturbare videatur.
Id si animadvertissent qui de præsentì ne-
gocio plura dubitarunt, nodum sibi exsol-
vissent. Patebat enim, nihil aliud nobis in
animo fuisse, quam cohibere vivida non-
nullorum Theologorum ingenia, qui ni-
mium sani jejunii fines prætergressi, & non
parum oblitì, illud ad retinendum in officio
corpus divinitus institutum, hosti huic spi-
ritus insensissimo blandiebantur. Statim
siquidem comperissent quid in propositis
quæstionibus constituendum esset, nec si-
bi molestiam exhibuissent, nec Nobis, quos
gravissimæ undique circumstant curæ, non
parum temporis occupassent, quod tamen
pro singulari nostro in vestram gentem stu-
dio, atque amore libenter impendimus ad
rectum vobis iter monstrandum; in poste-
rum simul præcavescentes, quomodo in hu-
jusmodi quæstionibus firmare gressus ve-
stros in promptu sit. Reliquum est, Vene-
rabilis Præter, ut tibi, quod facimus ex
animo, præcipuæ benevolentia nostræ
pignus Apostolicam Benedictionem per-
amanter impartiamur. Dat. &c. 8. Julii
1744.

Feria V. Die 5. Augusti 1745.

IN Generali Congr. S. Romanæ & Univers. Inquisit. habita in Palatio Apostolico Quirinali coram SS. D. N. D. BENEDICTO Divina Providentia PP. XIV. , & Eminentiss. , ac Reverendiss. DD. S. R. E. Cardinalibus adversus hæreticam pravitatem Inquisitoribus Generalibus a Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis.

SS. D. N. sollicitè animadvertens, quam grave sit delictum illorum perditorum hominum, qui Sacrosancto Missæ Sacrificio, ac salutaris Pœnitentiæ Sacramento, ad Animarum reparationem a Christo Domino institutis, in illarum perniciem, & damnationem abutuntur, decrevit, quod in posterum Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares, cujuscunque Ordinis, Instituti, Congr., & Societatis etiam de necessitate exprimendæ, vel in actu Sacramentalis Confessionis sive illius occasione, aut prætextu, ad turpia Sollicitantes, vel Sacrificio Missæ abutentes ad Sortilegia, præter poenas a Jure, & Apostolicis Constitutionibus, ac signantèr s. m. Sixti V., & Gregor. XV. contra eosd. inflictas perpetuam etiam inhabilitationem incurrant ad præfati Sacrificii celebrationem; Quodque

ejusmodi Decretum significetur singulis
cujuscumq. Ordinis Superioribus , ac Præ-
positis, ad hoc ut de illo , sicuti & de præ-
dictis, aliisq. Summorum Pontificum Con-
stitutionibus , juxta præscriptum in gene-
rali Decreto Supremæ Inquis. diei 15. Dec.
1633. semel saltem in Anno, idest Feria
sexta post Octav. Assumptionis B. M. V. in
publica Mensa , vel in Capitulo ad hoc
specialiter convocato , ac insuper in quo-
cumque Generali , vel Provinciali Capi-
tulo , vel alio quovis nomine nuncupato
Capitulari Congressu suos Subditos, ac Re-
ligiosos commonendos curent , ejusdemq.
commonitionis coram Supremâ Congr. ju-
ratum Testimonium exhibeant .

Paulus Antonius Cappellonus S. Rom.
& Univers. Inquisitionis Not.

Loco ✠ Sigilli .

*Die 21. Aug. 1745. suprad. Decr. affixum ,
& publicat. fuit ad valvas Basilicæ Principis
Apostolor., Palatii S. Officii , ac aliis locis soli-
tis , & consuetis Urb. per me Petrum Romola-
tium SS. Inquisit. Curf.*

~~~~~  
R O M Æ , MDCCXLV.  
Ex Typograph. Rever. Cameræ Apostolicæ.

SANCTISSIMI IN CHRISTO PATRIS  
ET DOMINI NOSTRI DOMINI

**BENEDICTI**

DIVINA PROVIDENTIA

P A P Æ XIV.

**CONSTITUTIO**

Q U A

Confirmantur Literæ jam editæ ad-  
versus Confessarios exquirentes  
a Pœnitentibus complicum  
nomina ,

E T

*Pœna in delinquentes statuuntur , cum  
præfinitione Ordinis procedendi in  
huiusmodi Causis .*



R O M Æ , MDCCXLVI.

**B E N E D I C T U S**  
**E P I S C O P U S**  
**S E R V U S S E R V O R U M D E I**

*Ad futuram rei memoriam .*

**U**BI primum de perversa quadam, & absurda praxi in Sacramento Pœnitentiæ administrando apud nonnullos Confessarios in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis introduci cœpta, non sine animi Nostri dolore, nuntium accepimus non levi aliquo incertoque rumore ad Nos perlatum, sed ita gravibus, solidisque fundamentis innixum, ut prudentem omnino fidem de periculi cum veritate, tum magnitudine facerent; prætermittere non potuimus, quin continuò datis ad Venerabiles Fratres eorundem Regnorum ac Ditionum Archiepiscopos & Episcopos Apostolicis Nostris Literis, remedium nascenti malo quam promptissime adhiberemus. Earum verò Literarum die septima mensis Julii superioris anni millesimi septingentesimi quadagesimi quinti editarum, quas præsentī huic nostræ Constitutioni inferendas existimamus, hic tenor erat :

**B E N E D I C T U S P A P A X I V .**

**Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam  
Benedictionem .**

**S**uprema omnium Ecclesiarum sollicitudo, &  
Divina Jesu Christi omnium Pastorum Principis, cujus vices planè immerentes gerimus, caritas  
assi-

affluenter Nos, ut pro commissa divinitus imbecillitati Nostræ universi Dominici gregis curâ semper advigilantes, periculis animarum, siubi sorte superimpenderint, per omnes Christiani Orbis Populos ac Nationes opportunè, quantum cum Domino possumus, occurramus; atque iis præcipuè Regnis, & Locis peculiari quodam Apostolicæ Nostræ caritatis studio, auctoritatisque providentiâ consulamur, in quibus, cum Fides, Religio, Pietas quammaxime floreat, callidus humani generis hostis nocere Fidelibus dum aperto bello desperat, per insidias molitur, in Angelum scilicet sese lucis transfigurans, & e mentitâ boni specie incautis illudens; quâ ex arte non minora sæpe animarum detrimenta, quam ex aggressionem manifestâ, esse proventura nequissimus veterator confidit. In harum autem fraudum numero computamus, quod in florentissimis Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis, & Ditionibus, quibus Vos Antistites summâ cum Sacerdotalis virtutis vestræ commendatione præsidetis, & quibus pro singulari erga Catholicam Ecclesiam, atque Apostolicam hanc Sanctam Sedem observantiâ merita debentur laudes, nuper evenisse non sine ingenti animi nostri dolore cognovimus. Pervenit enim haud ita pridem ad aures Nostras, nonnullos istarum partium Confessarios falsâ zeli imagine seduci se passos, sed a zelo secundum scientiam longè aberrantes, perversam quendam, & perniciosam praxim in audiendis Christifidelium confessionibus, & in saluberrimo Pœnitentiæ Sacramento administrando, introhere atque introducere cœpisse; ut videlicet, si fortè in pœnitentes incidissent socium criminis habentes, ab iisdem pœnitentibus socii huiusmodi, seu complicitis nomen passim exquirerent; atque ad illud sibi revelandum non-

inducere modo suadendo conarentur; sed, quod detestabilius est, denuntiata quoque, nisi revelarent, absolutionis sacramentalis negatione, prorsus adigerent, atque compellerent; immo etiam complicitis ejusdem nedum nomen, sed habitationis insuper locum, sibi exigerent designari. Quam illi quidem intolerandam imprudentiam tum procurande complicitis correctionis, aliorumque bonorum colligendorum specioso pretextu colorare, tum emendicatis quibusdam Doctorum opinionibus defendere non dubitarent; cum revera opiniones hujusmodi vel falsas, & erroneas sequendo, vel veras, & sanas male applicando, perniciem tam suis, quam poenitentium animabus consciscerent; ac sese praterea plurium gravium damnorum, quae inde facile consecutura fore praevidere debuerant, reos coram Deo aeterno Judice constituerent. Et verò jam secuta fuisse multa ejusmodi damna infelici experientia compertum est: Nec fieri potuit quin eà de causâ & oblocutiones, & scandala, & non Ministrorum tantum, sed sacri etiam ipsius ministerii odium, & animorum ingens conturbatio in Populo fideli exorta sint. Tristitia Nos hac nuntia cum accepimus, simul audivimus, contra exitialem hujusmodi abusum protinus iustâ indignatione pro munere suo commotos fuisse dilectos Filios Nostros S.R.E. Cardinales Nunum a Cunha in iisdem Portugalliae, & Algarbiorum Regnis Generalem Inquisitorem, & Thomam de Almeyda Patriarcham Lisbonensem; atque utrumque sollicitè gliscenti malo compescendo, atque etiam eradicando adlaborasse. Nos autem, ne in tam gravi animarum discrimine ullâ ex parte Apostolico Nostro Ministerio deesse videamur, neve mentem hac super re Nostram apud Vos obscuram, & ambiguum esse sinamus; Notum Vobis esse volumus,

memorata[m] superius praxim penitus reprobendam  
esse, eandemque a Nobis per præsentes Nostras in  
forma Brevis Literas reprobari, atque damnari,  
tantquam scandalosam, & perniciosam, ac tam-  
famæ proximorum, quàm ipsi etiam Sacramento  
injuriosam, tendentemque ad sacrosancti sigilli sa-  
cramentalis violationem, atque ab ejusdem Pœni-  
tentie Sacramenti tantopere proficuo & necessario  
usu Fideles abalienantem. Eapropter, Venerabiles  
Fratres, quamquam de pastoralis vestræ vigilantia  
nihil est, quod dubitemus; Supremi tamen Officii  
quoque Nostri esse censemus, alacritatem ipsam ve-  
stram hac mentis Nostræ apertâ significatione, &  
Apostolicis insuper hortationibus nostris intentius  
acuere, & excitare, ut pro se quisque vestrum op-  
portunioribus, quas cumque prudentia suggererit,  
initis rationibus, et efficacioribus quibusque juris  
remediis, quoad opus fuerit, contra delinquentes  
Ministros adhibitis, noxiam hujusmodi novitatem  
strenuè insectemini, ac penè nascentem opprimatis,  
neque patiamini traditis curæ vestræ ovibus ibi of-  
fendiculum parari, ubi salus a Christo posita est,  
ab eoque divinæ misericordiæ fonte illas averti, ac  
deterri, ad quem ab eodem Redemptore Nostro ad  
abluendas, dealbandasque in sanguine suo animas  
amantissime invitantur. Interea, dum a zelo vestro,  
ac prudentiâ luculentiora Nobis certò pollicemur ve-  
stræ pietatis et observantiæ argumenta, Apostoli-  
cam Benedictionem cum uberrimâ celestium charis-  
matum copiâ conjunctam Vobis, Venerabiles Fra-  
tres, ex animo impertimur. Volumus autem, ut  
præsentium transumptis, sive exemplis, etiam im-  
pressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis,  
et Sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica consti-  
tuta munitis, eadem prorsus ubique fides adhibea-  
tur,



*quæ præsentibus adhiberetur, et adhiberi posset,  
forent exhibita, vel ostensa. Datum Romæ apud  
Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris  
die vij. mensis Julii MDCCXLV. Pontificatus  
Nostri Anno Quinto.*

*Cajetanus Amatus.*

Has porrò Nos Literas in forma Brevis tunc  
latas iterum præsentibus Nostris confirmamus,  
& roboramus, easque ab omnibus, & singulis  
fideliter, exactèque observari injungimus, at-  
que præcipimus.

Statuentes insuper, ac decernentes, ut qui-  
cumque cujusvis status, gradus, conditionis, di-  
gnitatis, & ordinis, etiam speciali & individua,  
ad effectum ut hisce Nostris præsentibus com-  
prehendantur, mentione & expressione digni,  
cujus in posterum fuerit docere licitam esse hu-  
jusmodi praxim, prout ea in relato Nostro Bre-  
vi exponitur ac reprobatur; vel scribere, aut  
loqui præsumpserit in ejusdem damnatæ praxis  
defensionem; vel ea, quæ in dicto Brevi contra  
eandem praxim decreta sunt, impugnare, aut  
in alienos sensus temerè detorquere, seu inter-  
pretari; incidat ipso facto in excommunicatio-  
nem, a qua non possit, præterquam in articulo  
mortis, ab alio, quacumque etiam dignitate  
fulgente, vel auctoritate suffulto, nisi a Nobis,  
vel a pro tempore existente Romano Pontifice,  
absolvi.

Et quia non modo cavendum est, ut, quæ  
sunt a Nobis in præinsertis Literis decreta, ab  
omni impugnatione, contradictione, pravaque  
interpretatione salva sint, & immunia; verum  
etiam ne quis in Sacramenti Pœnitentiæ admi-

nistratione ab eorum omnimoda observantia  
unquam recedat ; idcirco omnibus & singulis  
Confessariis utriusque Cleri tam Sæcularis, quàm  
Regularis , quantumvis exempti, & quacumque  
speciali & expressa mentione aliàs fortasse no-  
minandi , graviter & districtè , Divini intermi-  
natione judicii , atque in virtute sanctæ obe-  
dientiæ , prohibemus , ne , conformiter ad præ-  
dictam reprobata praxim , pœnitentes , qui  
peccatum , seu crimen aliquod , cujus socium  
aut socios habuerint , ipsis in Tribunali Pœni-  
tentiæ confiteantur , interrogare præsumant de  
nomine socii , seu complicitis, loco habitationis,  
vel aliis hujusmodi adjunctis , sive circumstan-  
tiis , expressiorem magisque individuum ejus-  
dem complicitis manifestationem concernenti-  
bus ; eidem pœnitenti , si manifestare renuerit,  
sacramentalem absolutionem denegando : alio-  
quin noverint sese, ultra peccati lethalis incur-  
sum , suspensioni ab officio audiendarum con-  
fessionum , aliisque etiam gravioribus pœni-  
fore subijciendos .

Præterea quoniam contra damnatum hujus-  
modi exitialem abusum , ne cum animarum  
perniciæ radices agat , necesse ducimus modum  
ac formam etiam in foro externo procedendi  
& ultrices adversus reos pœnas imponendi, sta-  
tuere, atque ordinare; omnesque super hoc exor-  
taturas, vel etiam jam exortas dissensiones com-  
ponere , & penitus amputare ; volumus , de-  
cernimus , ac declaramus , quod docentes , ut  
supra , licitam esse praxim a Nobis jam repro-  
batam, vel in ejusdem praxis defensionem scri-  
bentes , aut loquentes , vel ejusdem reprobatio-  
nem in memorato Nostro Brevis contentam .

Impugnantes, aut perverse interpretantes, in  
Officio Sanctæ Inquisitionis prædictorum Re-  
gnorum atque Ditionum severè puniantur, &  
contra eos, & eorum quemlibet in eodem Offi-  
cio procedatur, non minus ac contra illos ibi-  
dem procedi solet, qui asserunt, tradunt, tuen-  
tur opiniones scandalosas, perniciosas, & uti-  
les a Sede Apostolica rejectas, & condemna-  
tas.

Similiter in eodem Officio procedendum erit,  
& procedi volumus ac statuimus contra Con-  
fessarios quoque, ut supra, delinquentes, ac de  
omine complicitis pœnitentem interrogantes,  
eidemque pœnitenti, nisi illud sibi manifestet,  
absolutionem denegantes: Dummodo tamen  
hujusmodi interrogandi, ac denegandi actus ta-  
libus circumstantiis conjunctus sit, ac conve-  
nitus, quæ sic agentem Confessarium de adhæ-  
sione ad prædictam reprobam praxim, tam-  
quam ad licitam, vel alio quovis modo de pra-  
va credulitate suspectum reddant.

Itaque contra prædictos omnes & singulos  
Delinquentes tam sæculares, quàm quorumvis  
etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apo-  
stolicæ immediatè subjectorum Ordinum, In-  
stitutorum, Societatum, & Congregationum  
Regulares, cujuscumque dignitatis, ac præemi-  
nentiæ, aut quovis privilegio muniti existant,  
& quorum specialis & nominatim mentio fa-  
cienda sit, prædictorum Regnorum ac Ditionum  
Inquisitores, potestate a Nobis traditâ,  
& quatenus opus sit, præsentium tenore de no-  
vo concessa, prout in causis Fidei, juxta Sacro-  
rum Canonum formam, nec non Sancti Officii  
Inquisitionis hujusmodi constitutiones, privi-

legia , consuetudines, & decreta , diligenter in-  
quirant, & procedant, & quos in aliquo ex ejus-  
modi excessibus culpabiles repperint , in eos ,  
pro criminum qualitate & circumstantiis , su-  
spensionis ab officio confessiones audiendi , vela-  
etiam ab executione Ordinum , privationis Be-  
neficiorum , Dignitatum , ac perpetuæ inhabi-  
lilitatis ad illa , nec non vocis activæ ac passivæ ,  
si Regulares fuerint, aliasque pœnas decernant:  
omnes etiam , vel earum tantum aliquas , in-  
perpetuum , vel ad tempus infligendo .

Quicumque verò alium quemlibet aliquo ex  
supradictis modis deliquisse cognoverint , eum  
intra terminum dierum , in Edictis Sancti Offi-  
cii ejusmodi Inquisitionis præfigi solitum, eidem  
Sancto Officio denunciare teneantur : alioquin  
pœnas non denunciantibus per eadem Edicta  
infligi consuetas incurrant. Veruntamen ab hu-  
jusmodi onere denunciandi iustis de causis exi-  
mi volumus & eximimus personam ipsam pœ-  
nitentem dumtaxat in causa propria, idest in ca-  
su , quod suum peccatum confitens, a Confessa-  
rio adigatur ad sibi manifestandum nomen com-  
plicitis in eodem peccato : tunc enim pœniten-  
tem hujusmodi ab obligatione eundem Confes-  
sarium denunciandi liberamus . Sed quando  
aliunde , quam ex propria , ut dictum est , con-  
fessione , noverit Confessarium aliquo ex supe-  
rius enumeratis , & Sancto Officio denuncia-  
dis modis deliquisse , tunc eum & ipse denun-  
ciare ex ista aliunde habita notitia teneatur .

Quod si Confessarii de complicitis nomine  
perperam interrogantis , absolutionemque , ni-  
sibi detegatur , denegantis actum contingat  
ejusmodi esse , ut ; quamvis imprudens , & ma-

us, simplex tamen quidam, & nudus actus fuerit, idest iis circumstantiis destitutus, quæ de prava credulitate, vel de mala adhæssione ad praxim in sæpe dicto Nostro Brevi reprobata, tamquam ad licitam, eundem Confessarium suspectum reddant; tunc istiusmodi delictum, neque denunciationis oneri, neque Sancti Officii prædicti cognitioni subiectum erit; sed de illo cognoscere, atque in delinquentem Confessarium, per suspensionem ab audiendis confessionibus, vel alias canonicas, & legitimas poenas pro delicti modo animadvertere, ad locorum Ordinarios in sua cuiusque Diœcesi omnino spectabit.

His igitur circa ordinem, formam, modumque contra eiusmodi delinquentes procedendi, ut præfertur, constitutis, ac suis unicuique Iudici Ecclesiastico juribus assignatis, & distributis; hanc Nos deinceps regulam ab omnibus observari ac custodiri volumus & mandamus, si quando talia delicta deprehendi contigerit; quæ tamen haud unquam posthac eventura in Domino confidimus, accedente insuper præclarâ inclytæ Lusitanæ Nationis universæ erga Sedem Apostolicam observantiâ & obedientiâ, nec non eximia tum iltius Sanctæ Inquisitionis Officii, tum cuiusque loci Ordinariorum nunquam defutura vigilantia. Quapropter quæcumque aliter, quam præsentibus Nostreis decrevimus & constituimus, sive in Edictis præfati Officii Inquisitionis, sive in quibuslibet quorumvis Ordinariorum Mandatis; aut Pastoralibus Litteris, vel Decretis antehac statuta prodierint, ea Nos, quoniam post Apostolicam hanc a Nobis propositam agendi, seu judicandi normam minus ne-

cellaria fore censemus , delinere jam, & cellare-  
ac, veluti nunquam emanassent ; omnem obli-  
gandi vim amittere, Motu proprio , & ex certa  
scientia , deque Apostolicæ potestatis plenitudi-  
ne declaramus , statuimus , atque sancimus .

Decernentes easdem præinsertas , nec non  
præsentas nostras Litteras , & in eis contentas  
quæcumque , etiam ex eo quod quicumque cu-  
juscumque status , gradus, ordinis , præeminentiæ, & a  
dignitatis existant, seu alias speciali & individua  
mentionem & expressionem digni , in præmissis in-  
teresse habentes, seu habere quomodolibet præ-  
tendentes , illis non consenserint, nec ad ea vo-  
cati, citati, & auditi, neque causæ, propter quas  
tum præinsertæ , tum præsentas emanaverint, u-  
sufficienter adductæ, verificatæ, & justificatæ fue-  
rint, aut ex alia qualibet etiam privilegiata cau-  
sa, colore, prætextu, & capite, de subreptionis,  
vel obreptionis , aut nullitatis vitio , seu inten-  
tionis nostræ, vel interesse habentium consensus,  
aliove quolibet defectu, notari, impugnari, aut in  
controversiam vocari posse; sed ipsas præsentas,  
easdemque præfatas in forma Brevis Litteras,  
firmas, validas, & efficaces existere & fore, suos  
que plenarios & integros effectus sortiri & obti-  
nere , & ab omnibus & singulis præmissis , ad  
quos spectat , seu pro tempore spectabit , ex-  
acte , & inviolabiliter observari .

Sicque & non aliter in præmissis censi , at-  
que ita per quoscumque Judices Ordinarios &  
Delegatos, etiam S.R.E. Cardinales, & contra hæ-  
reticam pravitatem Generales Inquisitores, Le-  
gatos quoque de Latere , & Apostolicæ Sedis  
Nuntios , aliosve quoslibet quacumque auctori-  
tate , potestate , & præeminentia fungentes &

fun-

functuros, sublata eis, & eorum cuilibet aliter  
judicandi & interpretandi facultate, judicari &  
definiri debere, ac irritum & inane, si secus  
super his a quoquam scienter, vel ignoranter  
contigerit attentari.

Non obstantibus quibuscvis Apostolicis, &  
in Universalibus, five Provincialibus, aut Sy-  
nodalibus Conciliis editis generalibus, five spe-  
cialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, Edi-  
ctis quoque prædicti Inquisitionis Officii, & quo-  
rumcumque Ordinariorum, etiam Episcoporum,  
& Metropolitanorum Mandatis, Litteris Pasto-  
ralibus, five Decretis, nec non ejusdem Officii, &  
quarumcumque Ecclesiarum etiam Episcopa-  
ium & Metropolitanarum, & quorumcumque  
Ordinum, Congregationum, Religionum, & In-  
stitutorum, etiam Societatis Jesu, aliisve quibusc-  
vis, etiam juramento, confirmatione Apostolica,  
vel quavis firmitate alia roboratis statutis, stilis,  
asibus, & consuetudinibus; privilegiis quoque,  
indultis, & Litteris Apostolicis eidem Inquisi-  
tionis Officio, illiusque Inquisitoribus, Commis-  
sariis, aliisque Officialibus, tum etiam Ecclesiis,  
eorumque Prælatiis, Ordinibus, Congregationi-  
bus, Institutis, Societatibus, illorumque Superio-  
ribus, & personis quibuscumlibet, sub quibuscvis ver-  
borum tenoribus & formis, & cum quibuscum-  
que etiam efficacissimis & insolitis derogationi-  
bus, clausulis, atque decretis, etiam Motu, & Apo-  
stolicæ potestatis plenitudine similibus, seu ad  
quarumcumque personarum, etiam Regia, aliave  
qualibet mundana, vel Ecclesiastica potestate  
fulgentium instantiam, vel alias quomodolibet  
in contrarium præmissorum concessus, confir-  
matis, & innovatis.

Quibus omnibus & singulis, etiamſi pro illo-  
rum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque  
totis tenoribus ſpecialis & individua, ac de ver-  
bo ad verbum, non autem per clauſulas generales  
idem importantes, mentio, ſeu quævis alia ex-  
preſſio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc  
ſervanda foret, tenores prædictos pro ſufficient-  
ter, & de verbo ad verbum expreſſis & inſertis  
formasque huiusmodi pro plene & exacte obſer-  
vatis habentes, ad præmiſſorum effectum, hac vi-  
ce dumtaxat ſpecialiter & expreſſe derogamus.

Volumus autem, ut earundem præſentium  
tranſumptis, ſive exemplis, etiam impreſſis,  
manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſi-  
gillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitu-  
tæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio &  
extra ubique habeatur, quæ adhiberetur ipſis  
præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſenſæ.

Nulli ergo omnino Hominum liceat pagi-  
nam hanc noſtrarum condemnationis, reproba-  
tionis, confirmationis, ſanctionis, prohibitionis,  
ordinationis, abrogationis, derogationis, & volun-  
tatis infringere, vel ei, auſu temerario contraire.  
Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indi-  
gnationem Omnipotentis Dei, & BB. Petri &  
Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Datum in Arce Gandulphi Albanenſis Dia-  
ceſis Anno Incarnationis Dominicæ Milieſi-  
mo ſeptingentefimo quadrageſimo ſexto, Quar-  
to Nonas Junii, Pontificatus Noſtri Anno Sexto.

D. CARD. PASSIONEUS

J. Datarius.

V I S A

de Curia I. C. Boſchi.

Loco ✕ Plumbi.

L. Eugenius.

Regiſtrata in Secretaria Brevium.

VAI  
32422